

5. Kopytkov, D., Pavlenko, O., Kalinichenko, O. (2018). A technique to determine the optimum package of logistic services provided by the transport and logistics centre. *Modern Management: Logistics and Education. Monograph.* 150-157
6. Samuel Fosso Wamba, Shahriar Akter, Andrew Edwards, Geoffrey Chopin, Denis Gnanzou, How 'big data' can make big impact: Findings from a systematic review and a longitudinal case study, *International Journal of Production Economics*, Volume 165, 2015, Pages 234-246, ISSN 0925-5273, <https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2014.12.031>
7. Muzylyov D., Shramenko N., Karnaukh M. (2021) Choice of Carrier Behavior Strategy According to Industry 4.0. In: Ivanov V., Trojanowska J., Pavlenko I., Zajac J., Peraković D. (eds) *Advances in Design, Simulation and Manufacturing IV. DSMIE 2021. Lecture Notes in Mechanical Engineering.* Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-77719-7_22
8. Medvediev Ie., Muzylyov D., Shramenko N., Nosko P., Eliseyev P., Ivanov V.: Design Logical Linguistic Models to Calculate Necessity in Trucks during Agricultural Cargoes Logistics Using Fuzzy Logic. *Acta Logistica -International Scientific Journal about Logistics*, vol.: 7, Issue: 3, pp. 155-166 (2020). <https://doi.org/10.22306/al.v7i3.165>
9. Muzylyov, D., Shramenko, N.: Blockchain Technology in Transportation as a Part of the Efficiency in Industry 4.0 Strategy. In: Tonkonogyi V. et al. (eds) *Advanced Manufacturing Processes. InterPartner 2019. Lecture Notes in Mechanical Engineering.* Springer, Cham, 216-225 (2020). https://doi.org/10.1007/978-3-030-40724-7_22

УДК 656.07

ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ЩОДО ТЕХНОЛОГІЇ ДОСТАВКИ ШВИДКОПСУВНИХ ПРОДУКТІВ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН

Павленко О.В., к.т.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

DETERMINATION OF PROBLEM ISSUES REGARDING THE TECHNOLOGY OF DELIVERY OF PERISHABLE PRODUCTS TO EUROPEAN COUNTRIES

Pavlenko O.V., Ph. D. of Engineering, Associate Professor

Kharkiv National Automobile and Highway University

Побудова ефективної технології доставки швидкопсувних продуктів для виробника є визначальним фактором його положення на ринку продуктів харчування. Тому що, крім наявності сучасних технологій, високої продуктивності та дешевих ресурсів, дуже важливо побудувати надійну та гнучку систему постачання. На переробних підприємствах з великим асортиментом сировини та продуктів харчування у виробництві, що постачаються з різних країн та континентів, необхідно створювати ефективну систему управління постачанням [1, 2]. У конкурентній боротьбі, наприклад, на ринку Європейських країн, за споживачів продуктів харчування з обмеженим терміном споживання, виробнику необхідно враховувати бар'єри в системі доставки [3], оцінювати різного виду ризики та можливі відмови [4], визначати рівень впливу показників стійкості на функціонування системи доставки [5].

Формування постачання швидкопсувних продуктів пов'язані з особливостями торгового взаємодії між постачальниками і одержувачами. Особливо важко організувати взаємодію між різними країнами, з різним рівнем розвитку законодавства, системи митного контролю та технологій доставки. Прикладом може бути взаємодія між Україною та Європейськими країнами. Основними проблемами, які виникають в торгівельних відносинах є: відсутність гармонізації законів (наприклад, вимоги до харчових стандартів), бюрократія в роботі митниць, черги на митних пунктах, відсутність сучасних термінальних систем в необхідному обсязі в прикордонних зонах, обмеженість в інформаційному просторі, відсутність підтримки держави та інше. Особливо при доставці швидкопсувної продукції на що звертається увага – на відсутність значної кількості альтернативних варіантів постачання.

Це необхідно для створення конкурентного середовища, і як наслідок, на ринку будуть адекватні тарифи та висока якість виконання операцій.

Статистичні дані про торгівлю України з Європейськими країнами свідчить про те, що обсяги зростали до 2022 року [6]. Але і під час військового стану наша країна залишила цей напрямок перспективним та шукає нові способи прискорення експорту продовольчої продукції, в тому числі швидкопсувної. Наприклад, товарна номенклатура швидкопсувних продуктів, які була експортована до Польщі в 2021 році, не значна. Але вартість експорту значно збільшилася в порівнянні з 2020 роком, середнє зростання склало 2381% (табл.1) [6].

Таблиця 1 – Вартість експорту швидкопсувних продуктів з України в Польщу за 2021 рік і відсоткове співвідношення з 2020 роком

Назва продукції	Обсяг експорту, тис.дол.США	Співвідношення у відсотках до 2020 року, %
м'ясо та їстівні субпродукти	1002,7	818,8
риба і ракоподібні	502,2	257,9
молоко та молочні продукти, яйця птиці; натуральний мед	44137,9	114,5
овочі	15103,0	186,2
їстівні плоди та горіхи	109647,8	143,4
продукти з м'яса, риби	50,8	12770,50

Специфіка доставки всіх видів швидкопсувних продуктів через кордон формує вимоги до пошуку рішень ефективного використання ресурсів (транспортних засобів, складів (консолідації, розподілу)) [7, 8], мінімізації часу виконання операцій та ризиків [9], виконання вимог замовника [10].

Особливість функціонування технології доставки швидкопсувних продуктів з України до Європейських країн (Польща, Нідерланди, Німеччина та ін.) полягає у використанні автомобільного транспорту в якості основного і допоміжного з наявною складською інфраструктурою (консолідувочною та розподілювочною). Основними проблемами при цьому можуть бути: безпечне використання існуючої інфраструктури [11], оптимізація роботи складних систем доставки [12], побудова ефективного управління рухом ресурсів [13, 14], забезпечення функціонування в нестандартних умовах [15].

Щоб забезпечити успіх у виконанні операцій технології доставки необхідно визначити всі можливі ризики на кожному етапі виконання операції [16], а також розуміти, як приймати точні управлінські рішення в режимі реального часу, фокусуватися на незадоволеності замовників, зберігаючи при цьому високий рівень конкурентоспроможності та економічності [17]. Управління постачанням продукції має будуватися на моделях, спрямованих на зниження ризиків невизначеності попиту та пропозиції та зміцнення рішень, пов'язаних з розподілом та об'єднанням потоків, шляхом одночасної оптимізації загальних витрат та надійності всіх учасників [18, 19].

Таким чином, для того щоб будувати ефективну технологію доставки швидкопсувних продуктів до Європейських країн необхідно сформулювати альтернативні варіанти виконання операцій з урахуванням сучасних методів та способів організації цих робіт. Враховувати ризики на кожному кроці виконання технології, можливі відмови та забезпечувати функціонування в нестандартних умовах.

Список посилань.

1. Modrak V., Soltysova Z. Assessment of Product Variety Complexity. Entropy. 2023, № 25(1), P. 119-126.
2. Shramenko N., Pavlenko O., Muzylyov D. Logistics Optimization of Agricultural Products Supply to the European Union Based on Modeling by Petri Nets. In: Karabegović I. (eds) New Technologies, Development and Application III. NT 2020. Lecture Notes in Networks and Systems, 128. Springer, Cham, 2020, P. 596-604.

3. Kopytkov D., Pavlenko O. An approach to determine the rational scheme of delivery for the international consolidated shipments. *Комунальне господарство міст*. 2019, № 147 (1), С. 35-41.
4. Ersoy P., Tanyeri M. Risk management tools in the road transportation industry with mediation and moderation analysis. *LogForum*. 2021, № 17 (4), P. 555-567.
5. Музильов Д.О., Павленко О.В. Модель функціонування системи доставки насіння зернових культур у контейнерах з США до України. *Комунальне господарство міст*. 2022, № 171 (4), 179-184.
6. Офіційний сайт Державної митної служби України. веб-сайт. URL: <https://cabinet.customs.gov.ua/> (дата звернення: 13.04.2023).
7. Shramenko N., Shramenko V. Simulation model of the process of delivering small consignments in international traffic through the terminal system. *CEUR Workshop Proceedings*, 2020, Volume 2711, 443-454.
8. Aulin V., Velykodnyi D., Dyachenko V. Concept of development and formation of transport-logistic systems in the agroindustrial complex. *Modern Management: Logistics and Education. Monograph*. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2018. P.165-169.
9. Shramenko N., Muzylyov D., Shramenko V. Model for choosing rational technology of containers transshipment in multimodal cargo delivery systems. *Sarajevo*. 2020, 621-629.
10. Trojanowski P., Trusz A., Stupin B. Correlation Between Accidents on Selected Roads as Fundamental for Determining the Safety Level of Road Infrastructure. In: Ivanov, V., Trojanowska, J., Pavlenko, I., Rauch, E., Peraković, D. (eds) *Advances in Design, Simulation and Manufacturing V*, Springer, 2022, P.104–113.
11. Kopytkov D., Pavlenko O., Kalinichenko O. A technique to determine the optimum package of logistic services provided by the transport and logistics centre. *Modern Management: Logistics and Education. Monograph*. 2018, 150-157.
12. Galkin A., Yemchenko I., Lysa S., Tarasiuk M., Chortok Y., Khvesyk Y. Exploring the relationships between demand attitudes and the supply amount in consumer-driven supply chain for FMCG, *Acta Logistica*. 2022. № 9(1), P. 1-12.
13. Pavlenko O., Muzylyov D., Shramenko N., Cagaňová D., Ivanov, V. Mathematical Modeling as a Tool for Selecting a Rational Logistical Route in Multimodal Transport Systems. In: Cagaňová, D., Hornáková, N. (eds) *Industry 4.0 Challenges in Smart Cities*. EAI/Springer Innovations in Communication and Computing. Springer, Cham., 2023, 23-37.
14. Аулін В.В., Голуб Д.В., Великодний Д.О., Дьяченко В.О. Розв'язання проблеми надійності технологічних процесів вантажних перевезень підприємствами агропромислового виробництва // *Центральноукраїнський науковий вісник. Технічні науки*. Вип. 1(32). Кропивницький: ЦНТУ, 2019. С.36-45.
15. Shramenko N., Muzylyov D., Shramenko V. Rationalization of Grain Cargoes Transshipment in Containers at Port Terminals: Technology Analysis and Mathematical Formalization. *Lecture Notes in Mechanical Engineering*. Springer, Cham. 2021, 96-105.
16. Oliskevych, M., Taran, I., Volkova, T., Klymenko, I. Simulation of cargo delivery by road carrier: case study of the transportation company. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 2022, (2), P. 118-123.
17. Павленко О.В., Музильов Д.О. Стабільна модель функціонування логістики для постачання швидкопсувних продуктів маршрутами Україна – Польща. *Комунальне господарство міст*, 2023. Т. 1, Вип. 175, 237-242.
18. Volkov V., Taran I., Volkova T., Pavlenko O., Berezhnaja N. Determining the Efficient Management System for a Specialized Transport Enterprise. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2020. № 4, P. 185-191.
19. Hashemi-Amiri O., Ghorbani F., Ji R. Integrated supplier selection, scheduling, and routing problem for perishable product supply chain: A distributionally robust approach, *Computers & Industrial Engineering*. 2023. № 175, 108845.